

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 17 Ocak 2012
Nr. Ref.: RK184/12

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Dava No: KI 23/11

Başvurucu

Pajazit Mulaj

Glogofça Belediye Mahkemesinin C. Nr. 150/04 sayı ve 29 Ocak 2009 tarihli kararının ile Kosova Yüksek Mahkemesi'nin Rev. Nr. 90/04 sayı ve 14 Ekim 2004 tarihli kararının Anayasaya uygunluğunun değerlendirilmesi.

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Aşağıdaki yapıdadır:

Enver Hasani, Başkan
Kadri Kryeziu, Başkanvekili
Robert Carolan, Yargıç
Altay Suroy, Yargıç
Almiro Rodrigues, Yargıç
Snezhana Botusharova, Yargıç
Ivan Čukalović, Yargıç
Gjyljeta Mushkolaj, Yargıç
Iliriana Islami, Yargıç

Başvurucu

1. Başvurucu, Glogofça'da mukim Bay Pajazit Mulaj'dır.

İtiraz edilen karar

2. Başvurucu, Glogofça Belediye Mahkemesinin C. Nr. 150/04 sayı ve 29 Ocak 2009 tarihli kararı ile Kosova Yüksek Mahkemesi'nin Rev. Nr. 90/04 sayı ve 14 Ekim 2004 tarihli kararına itiraz etmiştir.

Dava konusu

3. Başvuru, Kosova Cumhuriyeti Anayasası'nın (bundan sonra "Anayasa" şeklinde anılacaktır) 46. maddesi [Mal Güvenliği] ile güvence altına alınan hakların iddia edilen ihlal ile ilgilidir.

Yasal dayanak

4. Anayasanın 113.7 maddesi, 03/L-121 sayılı Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasanın (bundan sonra "Yasa" şeklinde anılacaktır) 22. maddesi ile Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra "İçtüzük" şeklinde anılacaktır) 56.(2) kuralı.

Davanın Mahkemeye geliş biçimi

5. Başvurucu, 21 Şubat 2011 tarihinde Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi'ne (bundan sonra "Mahkeme" şeklinde anılacaktır) başvurmuştur.
6. Mahkeme Başkanının 2 Mart 2011 tarih ve GJR 23/11 sayılı emirnamesi ile Yargıç Gjyljeta Mushkolaj raportör yargıç olarak atanmıştır. Başkanın aynı tarih ve KSH 23/11 sayılı emirnamesiyle ise Yargıç Snezhana Botusharova başkanlığında yargıçlar Kadri Kryeziu ve Iliriana Islami'den oluşan Ön İnceleme Heyeti oluşturulmuştur.
7. Mahkeme, 9 Mart 2011 tarihinde Glogofça Belediye Mahkemesi ve Kosova Yüksek Mahkemesi'ne başvuru hakkında bildirimde bulunmuştur.
8. Ön İnceleme Heyeti 23 Kasım 2011 tarihinde raportör yargıcın raporunu görüştüğten sonra Mahkeme Heyetine istem kabul edilmezliğine ilişkin öneri sunmuştur.

Olguların özeti

9. Ndertimtarİ İnşaat Şirketi 628 numaralı kararla 6 Mayıs 1985 tarihinde başvurucuya bir daire tahsis etmiştir. Daire, bina inşaat halindeyken tahsis edilmiş olup başvurucu içinde ikamet edememekteydi. İnşaat bittikten sonra daire I. D. tarafından işgal edilmiştir.
10. Başvurucunun Glogovfça Belediye Mahkemesine yaptığı başvuru neticesinde 12 Haziran 2002 tarihinde I. D.'nin daireyi boşaltıp başvurucuya teslim etmesini buyuran bir (C.Nr. 22/201 sayılı) karar çıkartılmıştır. Bay I. D. bu karara Priştine Bölge Mahkemesi nezdinde itiraz etmiştir.
11. Bölge Mahkemesi 17 Aralık 2003 Bay I. D.'nin itirazını yerinde bulmayarak reddetmiş, Belediye Mahkemesinin AC Nr. 502/2002 sayılı kararını onamıştır. Bay I. D. bu kararın revizyonu için Yüksek Mahkeme'ye başvurarak ilk derece mahkemelerine ait kararların iptalini talep etmiştir.
12. Kosova Yüksek Mahkemesi 14 Ekim 2004 tarihinde Bölge Mahkemesinin AC.Nr. 502/2002 sayı ve 17 Aralık 2003 tarihli kararı ile Belediye Mahkemesinin C.Nr.

22/2001 sayı ve 12 Haziran 2002 tarihli kararlarını bozup davanın yeniden görüşülmesi için dosyayı ilk derece mahkemesine iade etmiştir (Rev. Nr. 90/2004). Yüksek Mahkeme, ilk derece mahkemelerinin konut tahsis hakkının elde edildiği Konut İlişkileri Yasasını 11. maddesine uygun şekilde teyit yapmadıklarını tespit etmiştir.

13. Glogofça Belediye Mahkemesi 24 Kasım 2004 tarihinde Bay I. D.'nin daire tahsis etme hakkının teyidinde ilişkin itirazını reddetmiştir. Belediye Mahkemesi, bu davanın Belediye Mahkemesince çıkartılan C. Nr. 22/2001 sayı ve 12 Haziran 2002 tarihli kararı ve Bölge Mahkemesince çıkartılan AC. Nr.502/2002 sayı ve 17 Aralık 2003 tarihli kararları ile hükme bağlandığını tespit etmiştir.
14. Yüksek Mahkeme tarafında 29 Ocak 2009 tarihinde dava dosyası iade edildikten sonra Glogofça Belediye Mahkemesi bu davayla ilgili yetkisizlik kararı almıştır. Zira ihtilafli konutlar Kosova Emanet Ajansının yönetiminde olduklarından Yüksek Mahkeme Özel Dairesinin yargılama yetkisine dahildi.

İcra usulü

15. Belediye Mahkemesi 15 Eylül 2004 tarihinde Belediye Mahkemesi ile Bölge Mahkemesinin kararlarının icrasını onaylamıştır (E. Nr. 24/04). Bay I. D. bu karara karşı Belediye Mahkemesine itirazda bulunmuştur.
16. Belediye Mahkemesi Bay I. D.'nin itirazını yerinde bulamayarak 11 Kasım 2004 tarihinde reddetmiştir.
17. Kosova Yüksek Mahkemesi'nin Rev. Nr. 90/04 sayı ve 14 Ekim 2004 tarihli kararı ile icra hakkının iptal edildiği için Glogofça Belediye Mahkemesi 8 Aralık 2004 tarihinde icra sürecini askıya almış, bu davayla ilgili tüm işlemleri feshetmiştir.

Başvurucunun iddiaları

18. Başvurucu, Anayasanın 46. maddesiyle [Mal Güvenliği] güvence altına alınan daireyi kullanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.
19. Başvurucu, Kosova Yüksek Mahkemesi'nin 14 Ekim 2004 tarihli kararının eksik olduğunu da ileri sürmüştür. Bundan başka, Glogofça Belediye Mahkemesinin yetkisizlik kararının da şüpheli olduğunu ifade etmiştir.

İstem kabul edilirliliğinin değerlendirilmesi

20. Başvurucunun, Anayasanın 46. maddesi [Mal Güvenliği] güvence altına alınan haklarının ihlaline ilişkin başvurusu konusunda karar verebilmek amacıyla Mahkeme, Anayasada belirtilip Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa ve İçtüzükte tekrar vurgulanan kabul edilirlilik koşullarının yerine getirilip getirilmediğini değerlendirmek durumunda olduğunu tespit etmiştir.
21. Glogofça Belediye Mahkemesinin itiraz konusu C. Nr. 150/04 sayı ve 29 Ocak 2009 tarihli kararıyla ilgili olarak Mahkeme, Anayasanın 113.7 ve Yasanın 47 (2) maddesine atıfta bulunmak ister. Bu maddelerde bireysel başvurularda yasalarla öngörülmüş tüm kanun yollarının tüketildiğinin gösterilmesi gereği belirtilmiştir.
22. Mahkeme, kanun yollarının tüketilmesi ilkesinin gerekçesinin, hukuk mahkemeleri de dâhil olmak üzere söz konusu otoritelere olası Anayasa ihlalini önleme veya düzeltmeye fırsat vermek olduğunu vurgulamak ister. Bu kural Kosova hukuk

sisteminin olası Anayasal hak ihlalleriyle ilgili etkin kanun yolları geliştireceği varsayımından hareketle konulmuştur. (bkz. *mutatis mutandis*, AİHM 25803/94 sayılı Selmouni – Fransa davası 28 Temmuz 1999 tarihli kararı). Her halükarda anayasal hakların söz konusu başvurularda açıkça belirtilmesi zorunlu değildir. Bu başvuru üstü kapalı bir şekilde yapılmış olmasına rağmen kanun yollarının tüketilmesi koşulu yerine getirilmiştir (bkz. *mutatis mutandis*, 56679/00 numaralı Azinas – Kıbrıs davasına ilişkin 28 Nisan 2004 tarihli karar).

23. Bu Mahkeme, KI 41/09 sayılı Priştine merkezli AAB-RIINVEST Üniversitesi – Kosova Cumhuriyeti Hükümeti davasına ilişkin 27 Ocak 2010 tarihli kabul edilmezlik karar ile KI 73/09 sayılı Mimoza Kusari-Lila – Merkez Seçim komisyonu davasına ilişkin 23 Mart 2010 tarihli kabul edilmezlik kararında aynı gerekçelere başvurmuştur.
24. Daire kullanım hakkının ihlaline ilişkin olarak başvurucaunun, Belediye Mahkemesinin 29 Ocak 2009 tarihli yetkisizlik kararına göre bu dava konusunda yetili olduğu belirtilen Yüksek Mahkeme Özel Dairesine başvuruda bulunmadığı anlaşılmaktadır. Yüksek Mahkeme'nin 14 Ekim 2004 tarihli kararıyla bu davaya ilişkin ilk derece mahkemelerince alınan kararlar iptal edildiğinde bu konuda bilgi sahibi olması gerekirdi.
25. Bundan, Anayasanın 113.7 maddesi ile Yasanın 47 (2) maddesinde öngörüldüğü şekilde yürürlükteki mevzuata göre tüm kanun yollarının tüketilmediği ortaya çıkmaktadır.
26. Yukarıda belirtilen sebeplerden dolayı istem kabul edilme niteliktedir.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

İçtüzüğün 36.3(h) ve 56.(2) kuralına, Anayasanın 113.7 maddesine, Yasanın 47 (2) maddesine ve dayanarak Anayasa Mahkemesi'nin 23 Kasım 2011 tarihli duruşmasında oybirliğiyle:

- I. İstem kabul edilmez olarak REDDİNE karar verilmiştir.
- II. İşbu karar Yasanın 20.4 maddesine uygun şekilde taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanır.
- III. Karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Dr. Gjyljeta Mushkolaj, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza